

*Załącznik do Uchwały Nr XXIII/132/2016
Rady Miejskiej w Turnogrodzie
z dnia 29 grudnia 2016 r.*

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE
TARNOGRÓD
NA LATA 2017 – 2019**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	3
II. DIAGNOZA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY TARNOGRÓD	4
III. ANALIZA SWOT WSPARCIA RODZINY W GMINIE TARNOGRÓD	9
IV. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	11
Cele szczegółowe	11
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU	13
VI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	13
VII. ZAKOŃCZENIE	13

WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, które ma największy wpływ na jego osobowość, w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje – ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania rodzina, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W momencie pojawienia się dysfunkcji, instytucje i służby społeczne zobligowane są do podjęcia na rzecz rodziny określonych działań naprawczych i objęcia rodzin wsparciem i wszechstronną pomocą.

W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie; szczególnie w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Realizacja programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowania i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, działalności placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny, organizowaniu poradnictwa specjalistycznego oraz działalności grup wsparcia.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując Gminny program wspierania rodziny w gminie Tarnogród na lata 2017 – 2019 należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.).
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.).
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.).
4. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487).
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz. 2082 z późn. zm.).
6. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654).
7. Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r., poz. 157)

II. DIAGNOZA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY TARNOGRÓD

Gmina Tarnogród jest gminą o charakterze typowo rolniczym. Większość stanowią gospodarstwa mało obszarowe. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi około 7,50 ha z przewagą klas V i VI gleby. Na terenie gminy nie ma większych zakładów pracy. Sytuacja finansowo – ekonomiczna gminy nie jest łatwa. Finansowanie mieszkańców DPS, dzieci umieszczanych w rodzinach w ramach pieczy zastępczej, to nieliczne przykłady zobowiązań gminy w ramach zadań własnych. Tarnogród jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie lubelskim, w powiecie biłgorajskim. Siedzibą gminy jest miasto Tarnogród podzielone na Dzielnice oraz wsie obejmujące Sołectwa: Luchów Dolny, Luchów Górny, Pierogowiec, Różaniec Drugi, Różaniec Pierwszy, Wola Różaniecka.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata

2017 - 2019 jest charakterystyka społeczno – demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie.

Poniższa tabela uwzględnia dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców gminy Tarnogród z podziałem na płeć oraz wiek mieszkańców.

Tabela 1. Stan ludności w gminie Tarnogród w latach 2013-2016 z podziałem na wiek

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Ogółem	7055	7033	6993	6931
Kobiety				
Ogółem	3555	3540	3511	3492
Wiek 0-18	712 (1995-2013)	704 (1996-2014)	686 (1997-2015)	635
Wiek produkcyjny 19-59	1983 (1954-1994)	1960 (1955-1995)	1936 (1956-1996)	1938
Wiek emerytalny 60-	860 (-1953)	876 (-1954)	889 (-1955)	870
Mężczyźni				
Ogółem	3500	3493	3482	3439
Wiek 0-18	761	754	742	684
Wiek produkcyjny 19-59	2131	2115	2090	2079
Wiek emerytalny 60-	608	624	650	633

Źródło: Urząd Miejski w Tarnogrodzie – Ewidencja ludności.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można jednak spadek liczby kobiet i mężczyzn w wieku produkcyjnym i wieku przedprodukcyjnym 0-18. Wzrasta natomiast odsetek kobiet i mężczyzn w wieku emerytalnym. Dynamikę tą w latach 2013 – 2016 pokazuje powyższa tabela.

Tabela 2. Rynek pracy w gminie Tarnogród w latach 2013 – 2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Bezrobotni ogółem	253	233	233	157
Bezrobotni długotrwale	106	95	90	78

ogółem				
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	25	39	23	11

Źródło: Analizy i statystyki Powiatowy Urząd Pracy w Biłgoraju

Z analizy powyższych danych zawartych w tabeli 2 zauważyć można spadek osób długotrwale bezrobotnych i z prawem do zasiłku. Jeśli chodzi o bezrobotnych ogółem sytuacja jest stabilna i niewątpliwie uzależniona od pory roku. W okresie wiosennym – jesiennym stopa bezrobocia jest znacznie niższa niż w okresie zimowym.

Tabela 3. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2013 - 2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	145	140	123	99
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	555	521	474	374

Na przestrzeni lat 2013 – 2016 zauważa się spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, podobnie rzecz ma się z ilością rodzin posiadających dzieci i korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 4. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2013-2016

POWODY	2013		2014		2015		(I-VI) 2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	107	430	86	354	75	298	53	199
Bezdomność	0	0	0	0	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	216	32	193	33	203	23	136
W tym: wielodzietność	34	208	32	193	33	203	23	136
Bezrobocie	58	223	59	229	54	216	47	173
Niepelnosprawność	44	163	42	160	34	127	21	84
Długotrwała lub ciężka choroba	38	153	37	132	34	112	27	87
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	37	192	34	164	35	153	25	111

domowego - ogółem								
W tym: rodziny niepełne	19	78	15	50	17	55	11	39
Rodziny wielodzietne	15	104	15	99	13	82	7	40
Przemoc w rodzinie	1	5	2	6	2	9	1	4
Alkoholizm	33	120	34	103	25	78	21	59
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	1	1	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	1	6	0	0	2	7

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń były ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Różnorodność powodów przyznawania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dzieci i rodzin. Dynamikę na tym polu obrazuje Tabela 4.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny latach 2013-2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Liczba rodzin objętych wsparciem	8	9	8	9
Ilość osób w rodzinie objętych wsparciem asystenta rodziny	51	56	45	47
Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	37	41	29	31

Dodatkową formą wsparcia proponowaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Tarnogród rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest objęciem ich pomocą Asystenta rodziny. Ilość rodzin które uzyskały tego typu wsparcie w latach 2013 – 2016 przedstawia powyższa tabela.

Tabela 6. Liczba dzieci z terenu Gminy Tarnogród umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2013-2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	7	7	7	7
Liczba dzieci umieszczonych w	4	0	0	0

pieczy zastępczej w danym roku				
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej współfinansowanych w ramach zadań własnych	4	4	4	4

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, Gmina Tarnogród współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Liczbę dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej w latach 2013 – 2016 współfinansowała Gmina Tarnogród przedstawia Tabela 6.

Tabela 7. Liczba dzieci/młodzieży w świetlicach środowiskowych w latach 2013-2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016
Liczba dzieci/młodzieży uczęszczających na zajęcia w świetlicach	40	40	40	40

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka na terenie gminy Tarnogród zapewnia świetlica środowiskowa w Różańcu Pierwszym. Placówka ta podejmuje na rzecz swoich wychowanków oraz ich rodzin szereg działań:

- profilaktycznych, mających na celu wspieranie posiadanych przez dziecko zdolności i umiejętności oraz kształtowanie pozytywnych interakcji społecznych;
- wychowawczych, kształtujących właściwe postawy i zachowania, uczących kreatywnego gospodarowania czasem wolnym oraz przygotowujących do samodzielnego podejmowania inicjatyw;
- kompensacyjnego, których celem jest minimalizowanie zaniedbań wychowawczych i edukacyjnych.

W 2015 r. placówka objęła swoim wsparciem 40 dzieci i młodzieży. Liczbę osób korzystających ze świetlicy i środowiskowej na przestrzeni lat 2013 – 2016 przedstawia Tabela 7.

Tabela 8. Liczba założonych Niebieskich Kart oraz powołanych grup roboczych w latach 2013-2016

	2013	2014	2015	(I-VI) 2016

Liczba Niebieskich Kart – ogółem	0	5	13	9
Liczba Niebieskich Kart – rodziny z dziećmi	0	4	4	3
Liczba powołanych grup roboczych	0	5	13	9

Rodziny dotknięte przemocą kieruje się do Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnogrodzie należy w szczególności:

- integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższa tabela przedstawia liczbę założonych Niebieskich Kart, w tym założonych przez rodziny z dziećmi a także ilość powołanych grup roboczych w latach 2013 – 2016.

III. ANALIZA SWOT WSPARCIA RODZINY W GMINIE TARNOGRÓD

S (zasoby wewnętrzne – silne strony)	W (ograniczenia wewnętrzne – słabe strony)
<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonujące w Gminie instytucje z obszaru polityki społecznej: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (w tym Klub Integracji Społecznej, wsparcie specjalistyczne – prawne, psychologiczne, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Środowiskowy Dom Samopomocy • działania na rzecz społeczności lokalnej – współpraca MOPS – Samorządy, koła gospodyń wiejskich i świetlica środowiskowa • praca instytucji zgodna ze strategiami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi. • infrastruktura oświatowa (1 przedszkole, 4 szkoły podstawowe plus 2 oddziały filiove, 1 gimnazjum) 	<ul style="list-style-type: none"> • brak żłobka • ograniczone zasoby lokalowe w Gminie • ograniczona ilość mieszkań komunalnych • ograniczona ilość mieszkań socjalnych • brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla dzieci • brak zainteresowania osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej lub rodzinnych domów dziecka • obecność zjawiska wyuczonej dziedzicznej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej • duża ilość rodzin, w których występuje problem • bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych • niewystarczająca ilość propozycji spędzania wolnego czasu

<ul style="list-style-type: none"> • duży poziom informatyzacji Gminy • zintegrowany system przeciwdziałania przemocy w Gminie: zespół interdyscyplinarny, program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc przy PCPR w Biłgoraju • programy edukacyjne w szkołach • świetlice środowiskowe w sołectwach • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym • doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników MOPS odpowiedzialnych za wsparcie rodziny • znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników MOPS • zapewnienie kadrze MOPS szkoleń • zatrudnianie Asystentów Rodziny pozwalające na -poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę • działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych • otwartość na współpracę • realizacja programów profilaktycznych • realizacja projektów systemowych celem aktywizacji społeczno - zawodowej osób z terenu gminy • budowa nowoczesnych boisk i sal gimnastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca ilość środków wsparcia dziennego • brak dostępu bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego • brak zaplecze techniczne do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń, wyposażenia) • brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny • małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie
<p>O (zasoby zewnętrzne -szanse)</p>	<p>T (ograniczenia zewnętrzne - zagrożenia)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ogólnopolska Karta dużej rodziny • współpraca z placówkami powiatowymi: PCPR, placówki opiekuńczo wychowawcze, sąd - kuratorzy, Komenda Powiatowa Policji • wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina • wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodziców • wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia • możliwość pozyskania środków zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa • obecność zjawisk tj.: atomizacja rodziny, osłabienie więzi rodzinnych, hermetyzacja rodziny, mechanizm odpowiedzialności zbiorowej, przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje • brak wsparcia opiekuńczo- wychowawczego dla rodziców, mniejsze szanse rozwojowe dziecka • wzrost kosztów utrzymania rodziny • wypalenie zawodowe pracowników • stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia dziennego dotyczące MOPS-u,

<ul style="list-style-type: none"> • możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi • zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia 	<p>jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrzucenie na MOPS odpowiedzialności za pojawiające się na terenie gminy niepokojące i patologiczne dysfunkcje osób i rodzin • zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
--	--

IV. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowanie i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Tarnogród w zakresie wzmocnienia roli funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe:

Cel 1	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą MOPS
Zakładane rezultaty	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie

Cel 2	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów, świadczenia wychowawczego 500+) 2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole 3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny. 2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych. 3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnogrodzie, Urząd Miejski w Tarnogrodzie, placówki oświatowe.

Cel 3	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny. 2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym. 3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia. 4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców 2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny 3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży 4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, Urząd Miejski w Tarnogrodzie, Gminny Ośrodek Kultury, parafie, placówki oświatowe.

Cel 4	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną. 2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami. 3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. 4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny. 5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.
Zakładane rezultaty	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi. 2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców. 3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież. 4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny. 5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Biłgoraj, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog, placówki oświatowe.

Cel 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych
Zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

	2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.
Zakładane rezultaty	1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych. 2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, Komisariat Policji, placówki oświatowe.

Cel 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom
Zadania	1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach.
Zakładane rezultaty	1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie. 2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.
Realizatorzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnogrodzie, placówki oświatowe.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Tarnogród. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Tarnogród, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata

następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

VII. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tarnogród na lata 2017-2019 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.